

Autorka diplomové práce: Nikola Gronychová

Autorka oponentního posudku: MgA. Ida Chuchlíková

U Šumperských hradeb

Diplomovou práci Nikoly Gronychové je třeba vnímat v širším celospolečenském kontextu a tématech, která s sebou přináší vrstvení dopadů proměňující se skladby obyvatel měst v českém pohraničí, kde jsou stále čitelné následky odsunu Němců, urbánní proměny z poválečného období, i současný odliv střední produktivní věkové skupiny obyvatel, spolu s celkovým stárnutím populace. Na pozadí Nikoliny práce je patrná snaha odpovědět na řadu otázek, které není možné řešit, ani hodnotit z osamocené profesní pozice architekta či urbanisty a to z důvodu, že svou tematikou a především odpovědností a možnostmi náš obor přesahují, ať už do politiky, sociologie, či ekonomiky fungování města.

Většina českých měst, ač naplňujících povinné územně plánovací dokumenty, postrádá vizi směřování svého fyzického prostředí. Ať už jde o veřejný prostor obecně, koncepci bytové politiky, či podobu hranice zastavitelného území. V analytické části autorka předkládá hned několik témat, která s absencí vize a dlouhodobé koncepce, reflektující aktuální společenská témata, souvisejí. Svou odpověď nabízí v samotném zadání, kde přebírá roli uvědomělého zadavatele - a obrací pozornost k využití vnitřních stavebních rezerv města oproti rozšiřování výstavby na úkor okolní krajiny. Věnuje se tématu sociálního bydlení a především doplňuje do života města prostor nabízející škálu aktivit a reagující na odliv produktivních obyvatel. Už samotný fakt, že autorka hledá hlubší smysl své práce i odpovědi na otázky, které před ní při analýze rodného města vyvstávají, hodnotím pozitivně.

V samotném návrhu oceňuji konzistenci, s jakou se do něj propisují úvodní poznatky z analýzy, propracovanost jednotlivých témat i adekvátnost návrhu.

Nejprve k urbanismu. Nikola svůj návrh zasazuje po analýze a zavržení jiných možných lokalit, do prostoru mezi hradbami a korytem potoka - do rozhraní starého - pevně daného a místa, v kterém vnímá nevyužitý potenciál. Zároveň cíleně volí lokalitu ve vlastnictví města, která rezonuje s jejím záměrem doplnit pro související městskou část občanskou vybavenost. Paralelně s tím poodhaluje dnes zapomenutý potok, jako jeden z fenoménů při vzniku a definování sídla. Podstata jejího návrhu nespočívá v akupunkturním zásahu, ale v předefinování prostoru, který se v organismu města má stát dalším významným společenským uzlem, aniž by konkuroval roli stávajících atraktivních míst starého města v sousedství. Měřítkem a figurou nových domů Nikola adekvátně reaguje na rytmus okolní zástavby a při tom tematizuje povahu souvisejícího veřejného prostoru. Na severozápadní hraně zapojuje do hry vyšlapanou zkratku. Cesta podél zahrad nového čtyřdomí nabízí kolemjdoucím soukromí a smysluplně rozvíjí stávající atmosféru zachovaných hradeb. Na protilehlé jihovýchodní straně Nikola posunutím trasy Havlíčkovy

ulice uvolňuje prostor pro zpřístupnění koryta potoka. Na první pohled opovážlivá změna průběhu prstence svírajícího historickou část města, ať už z procesních, či ekonomických dopadů a tím reálnosti jejího provedení, je autorkou legitimizována náplní dominující věže, která symbolicky vystupuje z původního prstence. a spolu se svým předpolím sehrává roli nového místního těžiště veřejného dění - komunitního centra. K němu se obrací výhled ze sousední kavárny, odtud je možné sejít k potoku a právě tady mají probíhat trhy. Nikola prokazuje architektonický cit v práci napříč měřítky. ať už jde o zakončení uličních průhledů, či v motivu rozvinutého koberce kamenné dlažby, vtahující předpolí mostu do přízemí komunitního centra. Promyšleně tvaruje fasádu rytmem konvexní profilace a zdůrazňuje tak význam i odlišnost jednotlivých pater. Nikola těmito jemnými prostředky akcentuje význam role nové budovy v rámci jejího postavení v širší měřítku i vazbě na okolní domy.

"Trojdomí" a "čtyřdomí", v kterých je patrná snaha věnovat se sociálnímu bydlení - ať už jde o startovací byty, či byty určené pro důchodce by mohlo být samostatným diplomovým projektem. Oba domy těží ze svého umístění a vědomě nabízejí odlišnou intimitu i charakter souvisejících poloveřejných prostor. Na jedné straně šumění stromů s hradbami ve výhledu ze zahrad komunitních bytů. **V tomto místě by mě zajímalo, jak si autorka představuje využití rozšířeného veřejného schodiště.** Na druhé straně společný uzavřený poloveřejný prostor s přístupem k vodě, vynahrazující skromnost a strohost vnitřní dispozice startovacích bytů.

Diplomová práce představuje ucelený pohled na danou lokalitu s přidanou hodnotou osobního vkladu k smysluplnému rozvoji města. **Při vědomí významu nového veřejného prostoru i předpokládaných nároků a potřeb jeho uživatel (ať už jde o pohyb místních, zásobování přilehlé kavárny, či fungování trhovců) bych ráda viděla schéma scénářů dějů a představení fungování prostoru jak za běžného dne, tak v situacích s maximálním možným využitím.**

Práci doporučuji k přijetí. Osobně vnímám, že řada promyšlených věcí není představena a člověk je objevuje mimoděk. Přes tuto drobnou výhradu doporučuji v klasifikační stupnici A až F hodnocení mezi A a B. Nikole přeji úspěšné vykročení do dalšího profesního života.

V Jablonci nad Nisou dne 10. 6. 2018

MgA. Ida Chuchlíková

